

Datum 23 februari 2016
Ons kenmerk 2016-2
Uw kenmerk
Contactpersoon Jerry Westerweel
Telefoon/fax +31 15 27 86887
E-mail j.westerweel@tudelft.nl
Onderwerp advies OCWB Nakijktermijn

3mE
Onderwijs&Studentzaken

Adres
Mekelweg 2
2628 CD Delft

Geachte heer Baller,

Dit collegejaar is nieuw beleid actief geworden dat moet bijdragen aan een betere monitoring en handhaving van de nakijktermijn van 15 werkdagen. De OCWB is positief over deze ontwikkeling en de aandacht voor dit onderwerp. In de Jaarrapportage WB 2014-2015 spreekt de faculteit de intentie uit om in een pilot de nakijktermijn verder terug te brengen tot 10 werkdagen. Dit zal in eerste instantie betrekking hebben op de vakken in de herkansingsperiode Q5 van het eerste jaar in verband met de BSA, en de vakken in Q2 ten aanzien van de BEP instroom.

Ten aanzien van de nakijktermijn van 10 werkdagen maken wij de volgende overwegingen in relatie tot de kwaliteit van het onderwijs:

1. Open tentamenvragen hebben de voorkeur boven meerkeuzevragen of computertoetsen waarbij alleen het eindantwoord wordt gecontroleerd. Met open vragen wordt namelijk ook de argumentatie bij/ onderbouwing van het antwoord getoetst. Het beargumenteren van een antwoord is een essentieel leerdoel van een academische opleiding. Dit leerdoel kan niet worden behaald en getoetst door middel van meerkeuzevragen. We willen daarom voorkomen dat docenten meer meerkeuzevragen gaan gebruiken om de nakijktermijn te kunnen halen.
2. De vakdocent dient de mogelijkheid te hebben het tentamen zelf na te kijken. Het nakijken van het tentamen is de meest directe feedback op het onderwijs. Het geeft de docent inzicht in wat de studenten hebben begrepen van het vak en wat ze moeilijk vinden. Dit belangrijke aspect van het onderwijs komt maar zeer beperkt aan bod in de andere vormen van feedback, zoals enquêtes en studentenpanels. Inzicht in wat de student hebben geleerd heeft de docent echter nodig om verbeteringen aan te kunnen brengen in zijn vak. Het nakijken van tentamens is daarmee een belangrijke stap in het verbeteren van het onderwijs. Door het stellen van een korte nakijktermijn (ten opzichte van de benodigde tijd, zie punt 3), wordt het aantrekkelijker voor docenten om het nakijken uit te besteden aan zogenaamde 'nakijkfabrieken'. Een toename van het aantal nakijkfabrieken beschouwen wij als een negatieve ontwikkeling, omdat de vakdocenten op deze manier geen directe feedback meer krijgen op het gegeven onderwijs.
3. Open vragen kosten tijd om zorgvuldig na te kijken. Studenten nemen 45 tot 60 minuten om een enkele tentamen vraag te beantwoorden. Dit om aan te geven dat tentamenvragen lang zijn en vaak een uitgebreid antwoord hebben. Het lezen en beoordelen van het antwoord kan tot 2 minuten tijd kosten is onze ervaring. Met de huidige studentenaantallen is het niet ongebruikelijk dat 500 studenten deelnemen aan een tentamen. Verder omvat een tentamen typisch 4 vragen. De totale tijd nodig om een dergelijk tentamen na te kijken is dan ongeveer 66 uur. Het invoeren van de cijfers komt hier nog bij. In combinatie met de andere (onderwijs-) taken van de docent wordt het moeilijk om dit binnen 10 werkdagen te halen en daarbij ook nog de nodige zorgvuldigheid in acht te nemen.
4. Voortgaand op het vorige punt, voor deeltijd staf is deze inspanning onmogelijk op te brengen.

Uit de gevoerde discussie komen wij tot het volgende advies:

1. Laat voldoende ruimte voor tentamen met open vragen die worden nagekeken door de vakdocent zelf. Zorg dat er geen drang naar meerkeuzevragen of het uitbesteden van het nakijkwerk gaat ontstaan door een te korte nakijktermijn. Enige flexibiliteit in het stellen van de termijn is daarom wenselijk, rekening houdend met bijvoorbeeld de studentenaantallen en de inhoud van het tentamen.

2. Zet de peilmomenten voor de BEP en de BSA minder dicht op de (her-) tentamens. Dit zou ook kunnen door (her-) tentamens van struikelvakken (of vakken met intensief nakijkwerk) aan het begin van de tentamenperiode te roosteren.
3. Mogelijk kunnen de tentamens van de studenten die het vak moeten halen in verband met de BSA of de BEP eerst worden nagekeken. Zij weten dan snel of ze door kunnen.
4. Onderzoek mogelijkheden om de administratieve last bij het nakijken te verminderen. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn het antwoordblad zoals afgelopen jaar is gebruikt bij het vak Thermofluids (wb1530). De studenten geven hun antwoorden binnen een vast kader op het antwoordblad. Onder dit kader staat een score-schaal waarop de docent de behaalde punten kan aankruisen. Door het vaste format van het antwoordblad kan de score door een computer worden gelezen en verwerkt.
5. Betrek in de pilot de vakken die op dit moment tentamen geven op basis van open vragen. Voor tentamen met meerkeuzevragen en computertoetsen is de voorgestelde inkorting van de nakijktermijn niet relevant.

De OCWB hoort graag binnen 2 weken uw reactie op dit advies.

Met vriendelijke groet
namens de OCWB,

Jerry Westerweel
Voorzitter OCWB

CC: Hans Hellendoorn (Directeur Onderwijs)
Rene Delfos (opleidingsdirecteur WB)
FSR

Datum 15 maart 2016
Ons kenmerk 16/016/BSc
Contactpersoon Prof. dr. T.S. Baller
Telefoon/fax +31 (0)15 27 85401
Onderwerp Reactie Advies OCWB Nakijktermijnen

Technische Universiteit Delft

Werktuigbouwkunde, Maritieme Techniek
en Technische Materiaalwetenschappen

Adres
Mekelweg 2
2628 CD Delft

Geachte leden van de OCWb,

Hartelijk dank voor het advies over de Nakijktermijnen voor faculteit 3mE. Ik deel de mening van de OCWb dat een verkorting van de nakijktermijn zorgvuldig moet worden overwogen en ingevoerd. In mijn reactie ga ik dan ook in op de huidige stand van zaken en op de door de OCWb geuite overwegingen en aanbevelingen.

De faculteit 3mE sluit zich aan bij het voornemen van het College van Bestuur om zo mogelijk de nakijktermijn van schriftelijke tentamens te verkorten naar 10 werkdagen. Studenten van de TU Delft, en die van de faculteit 3mE ook, geven aan graag een verkorting van de nakijktermijn te hebben. Uiteraard mag dit niet ten koste gaan van de kwaliteit van de tentamens en het nakijken van de tentamens. Overigens delen de studenten dit standpunt duidelijk ook.

De Directeuren Onderwijs van de TU Delft hebben in april 2015 afgesproken om voor het studiejaar 2015-2016 te bekijken welke aanpak het meest geschikt is voor het verkorten van de nakijktermijn naar 10 werkdagen. In de komende maanden van de verschillende faculteiten zullen de ervaringen worden geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zal op TU niveau worden afgewogen of en wanneer een uniforme richtlijn in de Onderwijs- en Examenregelingen wordt opgenomen.

Ook binnen de faculteit 3mE is dus nagedacht over mogelijkheden voor het verkorten van de nakijktermijn. Dit in combinatie met de noodzaak de nakijklast te verlichten als gevolg van de grote studentenaantallen. Ik noem het organiseren van zogenaamde 'nakijkfabrieken', het inscannen van nagekeken tentamens en recent het inscannen en vervolgens digitaal beoordelen van tentamens.

Voor de tweedejaars vakken van de bacheloropleiding Wb hebben we tot slot in onderwijskwartaal 2 ook één vaste datum als deadline voor alle vakken gesteld aan de betrokken docenten, ten behoeve van de controle van de ingangseisen voor het Bachelor Eind Project (BEP).

In het eerste semester van 2015-2016 zijn rond de 90% van de tentamens van 3mE op tijd nagekeken (15 werkdagen); een prachtige prestatie. Ik constateer dat voor onze bacheloropleidingen we in bijna alle gevallen de nakijktermijn nu halen; in de masteropleidingen lukt het helaas nog niet altijd. Ik streef ernaar om het percentage van 90% te handhaven met een verkorte nakijktermijn. In bijgaande discussienotitie staat weergegeven welke ondersteuning van en communicatie naar docenten we daarbij willen aanbieden en hoe we het proces en de nakijktermijn willen gaan monitoren. Deze notitie is ook de inbreng van de faculteit 3mE in de TU brede evaluatie.

Ten aanzien van de voorstellen van de OCWb puntsgewijs:

1. Open vragen door de vakdocent laten nakijken: Uiteraard blijft het voor een docent mogelijk om zelf de vragen na te kijken mits hij dit doet binnen de gestelde nakijktermijn. Bij grote aantallen heeft het wel de sterke voorkeur om dit door meerdere mensen te laten nakijken. Ik ben het met de OCWb eens dat het nakijken van het tentamen de meest directe feedback voor een docent is, maar ik ben van mening dat als de docent zelf circa 30 tentamens nakijkt, hij of zij een goed beeld zou moeten hebben van hoe het tentamen is verlopen. Daarnaast raad ik nakijkteams aan met elkaar het tentamen te evalueren.
2. Peilmomenten: de peilmomenten voor de BEP en het BSA zijn een gegeven binnen het studierooster van de opleidingen. Indien we inderdaad gaan werken met één vaste deadline per tentamenperiode zullen we trachten een goede afweging te maken bij het inroosteren van de tentamens. Overigens worden tentamens op TU niveau geroosterd op basis van beschikbare toetszalen, en hebben we er dus beperkt invloed op.
3. Onze ervaring is dat docenten al regelmatig tentamens van studenten waarvoor het nodig is hun vak te halen i.v.m. BEP, BSA of toelating tot de masteropleiding – op hun verzoek – sneller nakijken. Waar nodig geeft O&S-3mE de namen van betreffende studenten aan de docent door.
4. en 5. Administratieve last verminderen: we zullen blijven zoeken naar manieren om, o.a. door het inscannen van nagekeken of nog na te kijken tentamens, het proces te versnellen en de last te verminderen. We kijken dan juist naar de tentamens waarin open vragen zijn opgenomen.

Vanwege de gezamenlijkheid van het proces zullen we het advies van de OCWb over de nakijktermijn en onze reactie daarop delen met de OCME en OCMT.

Met vriendelijke groet,
Mede namens Hans Hellendoorn en Geerlinge Pessers

Theun Baller
Decaan Faculteit 3mE